

[Etusivu](#) > ... > [Oikeudenkäyntimenettelyt](#) > [Digitalisointiasetus – Jäsenvaltioiden Ilmoitukset](#) > Portugal

Digitalisointiasetus – Jäsenvaltioiden ilmoitukset

Sisällön tuottaja:

Portugali

Portugali

Tällä sivulla on tietoa jäsenvaltioiden asetuksen (EU) 2023/2844 nojalla tekemistä ilmoituksista.

1. Kansalliset tietotekniset portaalit tuomioistuinten tai muiden viranomaisten kanssa käytävää viestintää varten

- [Citius](#): antaa kansalaisille tai heidän laillisille edustajilleen mahdollisuuden tutustua tapauksiin, joissa he ovat osallisina. Palvelua voi käyttää missä tahansa, missä on internetyhteys. Suurin osa sisällöstä on ilmaista.
- [Tribunais.org.pt](#): antaa kansalaisille tai heidän laillisille edustajilleen mahdollisuuden tutustua tapauksiin, joissa he ovat osallisina. Palvelua voi käyttää missä tahansa, missä on internetyhteys. [Pääsy](#) tapauskohtaiseen aineistoon tapahtuu tunnistautumalla [henkilökortilla](#) tai [mobiiliavaimella](#). Tässä portaalissa on enemmän toiminnallisuuksia kuin Citius-palvelussa.
- [eTribunal-Mandatarios](#): mahdollistaa esimerkiksi ilmoitusten vastaanottamisen, asiakirjojen lukemisen ja äänitallenteiden kuuntelemisen sekä laajojen oikeudenkäyntiasiakirjojen lähettämisen. Palveluun pääsevät ainoastaan asianajajat, jotka kirjautuvat portaaliiin omalla digitaalisella varmenteellaan.

2. Kansallinen lainsäädäntö videoneuvotteluista siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa

Portugalin siviiliprosessilaissa (*Código de Processo Civil*) säädetään mahdollisuudesta kuulla todistajia, osapuolia ja asiantuntijoita videon välityksellä.

Eryteisesti lain 502 §:n 1 momentissa säädetään tuomioistuimen sijaintikunnan ulkopuolella asuvien todistajien mahdollisuudesta tulla kuulluiksi videoneuvottelua käyttäen asuinkunnassaan sijaitsevasta tuomioistuimesta käsin (jos kyseinen elin ja Portugalin oikeusministeriö ovat tehneet asiasta sopimuksen), tai muusta kyseisellä alueella sijaitsevasta julkisesta rakennuksesta.

Tällaista järjestelyä voidaan käyttää myös asianosaisten lausunnon antamiseksi silloin, kun asianosaisten asuvat Azorien ja Madeiran autonomisten alueiden tai saarten ulkopuolella (456 §:n 2 momentti), ja asianosaisten vakuutusten antamiseksi silloin, kun asianosaisten ovat samassa tilanteessa kuin edellä (466 §:n 2 momentti).

Videoneuvottelumenetelmää ei voida käyttää, jos kuultava todistaja asuu Lissabonin tai Porton suurkaupunkialueella ja oikeudenkäynti on vireillä jollakin näistä alueista sijaitsevassa tuomioistuimessa, paitsi jos saapuminen kuulemistilaisuuteen ajoissa on mahdotonta tai erittäin vaikeaa (502 §:n 6 momentti ja 520 §). Tällaisissa tilanteissa tuomari voi asianosaisten suostumuksella päättää, että kaikki asian ratkaisemisen kannalta tarpeelliset tiedot voidaan toimittaa puhelimitse tai muulla tuomioistuimen ja todistajan välisellä suoralla viestinnällä edellyttäen, että tutkittavat tai selvennettävät asiat ovat luonteeltaan sellaisia, että tällainen menettely soveltuu tarkoitukseen. Tällaiset järjestelyt ovat mahdollisia myös silloin, kun osapuolet antavat todistajanlausuntoja (457 §:n 2 momentti) tai muita lausuntoja (466 §:n 2 momentti).

Kansainvälisten sopimusten ja Euroopan unionin oikeuden määräyksistä ja säädöksistä riippumatta ulkomailla asuvia todistajia kuullaan videon välityksellä aina, kun heidän asuinpaikassaan on käytävissä tarvittavat tekniset välineet (502 §:n 6 momentti).

Laitosten, laboratorioiden tai viranomaisten asiantuntijoita kuullaan heidän omalla työpaikallaan järjestetyn puhelinneuvottelun avulla (486 §:n 2 momentti).

Ainoastaan tuomioistuimilla on lupa järjestää videoneuvotteluja asetuksen (EU) 2023/2844 5 artiklan nojalla.

Portugalin prosessioikeuden mukaisesti (siviiliprosessilain 151 §:n 1 ja 2 momentti) tuomioistuin ei voi viran puolesta vahvistaa istunnon päivämäärää ja kellonaikaa. Tuomarin olisi vahvistettava menettelyn päivämäärä ja kellonaika etukäteen edustajien kanssa sopien. Tällä pyritään varmistamaan, ettei edustajilla ole päällekkäisiä menettelyjä. Jos edustajat ilmoittavat viiden päivän kuluessa, että he eivät ole käytävissä tuomarin määräämänä päivänä muiden jo vahvistettujen menettelyjen vuoksi, heidän olisi ilmoitettava asiasta tuomioistuimelle (mainiten kyseessä oleva menettely ja asia) ja ehdotettava vaihtoehtoisia päivämääriä sen jälkeen, kun he ovat ottaneet yhteyttä muihin edustajiin, joita asia koskee.

Kaikissa Portugalin oikeussaleissa on videoneuvottelulaitteet, joissa on kääntyvät kamerat ja jotka voidaan yhdistää etäyhteyden mahdollistaviin ohjelmistoihin. Portugalissa on mahdollista käyttää mitä tahansa etäviestintävälinettä, mutta saatavilla ei ole tietoa siitä, mitä välinettä käytetään eniten. Pandemian aikana käytettiin Webex-sovellusta, ja sitä käytetään edelleen yleisesti tällaisiin tarkoituksiin. Webex-sovellus voidaan integroida tuomioistuimissa käytössä oleviin videoneuvottelujärjestelmiin. Tuomioistuimiin asennettuja videoneuvottelulaitteita koskevat tekniset vaatimukset löytyvät [täältä](#).

Portugalin prosessioikeudessa ei anneta osapuolille mahdollisuutta esittää näkemystään videoneuvottelun tai muun etäviestintäteknikan käytöstä istunnossa.

Käsittelyn loppulausunnot ja menettelylliset seikat sekä turvaamistoimimenettelyt tallennetaan aina. Istunnoista tehdään video- tai äänitallenne riippumatta muista tuomioistuimen käytävissä olevista audiovisuaalisista keinoista tai vastaavista teknisistä menettelyistä. Kaikille asianosaisille olisi ilmoitettava, että tilaisuus tallennetaan. Tallenne on toimitettava osapuolille kahden päivän kuluessa tallennuksesta (155 §:n 1, 2 ja 3 momentti).

Portugalin siviiliprosessilain 135 §:ssä vahvistetaan vammaisten henkilöiden osalta seuraavat kuurojen ja mykkien sekä kuuromykkien henkilöiden todistajanlausuntoja koskevat säännöt riippumatta asianmukaisen tulkin osallistumisesta aina, kun tuomari katsoo sen aiheelliseksi.

- Kuuroille esitetään kysymykset kirjallisesti ja he vastaavat niihin suullisesti.
- Mykille kysymykset esitetään suullisesti ja he vastaavat niihin kirjallisesti.
- Kuuromykille kysymykset esitetään kirjallisesti, ja he myös vastaavat niihin kirjallisesti.

Tuomarin olisi nimitettävä sopiva tulkki sellaisille kuuroille, mykille ja kuuromykille henkilöille, jotka eivät pysty lukemaan tai kirjoittamaan.

Todistajan henkilöllisyys varmennetaan kuulustelupäivänä sen tuomioistuimen virkailijan tai sen julkishallinnon virkamiehen toimesta, jossa todistajanlausunto annetaan. Tunnistamisen jälkeen kuulustelu suoritetaan asiaa käsittelevän tuomarin ja asianosaisten edustajien läsnäollessa käyttäen audiovisuaalisia viestintävälineitä reaaliaikaisesti ilman, että todistajanlausunnon antamispaikan tuomarin tarvitsee puuttua asiaan (siviiliprosessilain 502 §:n 4 momentti).

Todistajien tulee antaa täsmällinen lausunto todisteltavasta asiasta siviiliprosessilain 516 §:n mukaisesti. Todistajien olisi kerrottava tapahtumista, joihin he ovat osallistuneet tai joita ovat havainneet, sekä olosuhteista, joissa nämä ovat tapahtuneet, ja siitä, miten nämä tosiseikat ovat tulleet todistajien tietoon. Todistajankuulustelun suorittaa todistajan kutsuneen asianosaisten asianajaja. Toisen osapuolen asianajaja voi esittää todistajalle kysymyksiä koskien todistajan kertomusta, jos tämä on tarpeen todistajanlausunnon täydentämiseksi tai selventämiseksi. Tuomari voi pyytää selvennystä tai esittää kysymyksiä, joita hän pitää tarpeellisina totuuden selvittämiseksi. Todistaja saa ennen kysymyksiin vastaamista tutustua asiakirja-aineistoon, pyytää tiettyjä siihen kuuluvia asiakirjoja nähtäväkseen tai esittää lausuntoaan vahvistavia asiakirjoja.

Portugalin siviiliprosessilain 133 §:n 1 ja 2 momentin mukaan ulkomaalaiset voivat puhua muuta kieltä kuin portugalia, jos he eivät ymmärrä kyseistä kieltä. Tällöin olisi nimitettävä tulkki, joka huolehtii viestinnästä valaheitoisesti. Tulkin osallistuminen rajoittuu siihen, mikä on ehdottoman välttämätöntä.

Aineellisten todisteiden esittämistä videoneuvottelun aikana on rajoitettu Portugalin prosessioikeudessa. Siviiliprosessilaissa vahvistetaan ne määräajat ja olosuhteet, joissa erityyppisiä todisteita voidaan esittää. Videoneuvottelua koskeissa säännöissä todetaan kunkin todistetyypin osalta, että videoneuvottelu on varattu nimenomaan henkilötodistelulle, kuten todistajanlausunnoille ja asiantuntijanäytölle.

3. Kansallinen lainsäädäntö videoneuvotteluista rikosasioissa

Portugalin rikosprosessilaissa (*Código de Processo Penal*) säädetään, että henkilö, joka ei ole oikeudenkäynnissä syytettynä ja joka asuu sen kunnan ulkopuolella, jossa oikeudenkäynnistä vastaava syyttäjäviranomainen sijaitsee, voi tutkintavaiheen aikana antaa lausunnon muissa syyttäjälaitoksissa tai poliisiviranomaisten tiloissa videoneuvottelun avulla (275 a §:n 1 momentti). Menettelystä ilmoitetaan sen alueen viranomaisille, jossa kuultava henkilö asuu, ja asianomaisen tuomioistuimen kirjaaja tai rikospoliisi tunnistaa henkilön todistajanlausunnolle määrättyä päivänä. Lausunnot vastaanottaa pyynnön esittänyt taho ja tarvittaessa läsnäolevat edustajat (275 a §:n 2 momentti).

Oikeudenkäynnin aikana on poikkeuksellisesti mahdollista vastaanottaa avustajan, osapuolten, todistajien, asiantuntijoiden ja teknisten konsulttien lausunnot viran puolesta tai pyynnöstä ilman, että henkilö on paikalla, jos

1. kyseinen henkilö asuu sen kunnan ulkopuolella, jossa tuomioistuin sijaitsee
2. ei ole syytä uskoa, että henkilön läsnäolo kuulemistilaisuudessa olisi olennaista totuuden selvittämiseksi
3. henkilön olisi paikalle päästäkseen matkustettava ja sen voidaan ennakoida aiheuttavan vakavia vaikeuksia tai haittoja oikeudenkäynnille tai henkilölle itselleen.

Lausunnot otetaan samanaikaisesti istuntokäsittelyn kanssa käyttäen teknisiä laitteita, jotka mahdollistavat reaaliaikaisen viestinnän audiovisuaalisin keinoin. Kuulustelupäivänä henkilö tunnistautuu sen tuomioistuimen virkailijalle, jossa todistajanlausunto annetaan, mutta tämän jälkeen kuuleminen tapahtuu tuomarin ja asianosaisten edustajien läsnäollessa edellä mainittuja välineitä käyttäen ilman, että todistajanlausunnon antamispaikan tuomarin tarvitsee puuttua asiaan (rikosprosessilain 318 §:n 1, 5 ja 6 momentti).

Ulkomailla asuvaa avustajaa, riita-asian osapuolta tai todistajaa kuullaan käyttäen teknisiä välineitä, jotka mahdollistavat reaaliaikaisen viestinnän audiovisuaalisin keinoin aina, kun heidän asuinpaikassaan on käytettävissä tarvittavat tekniset välineet, tämän kuitenkin estämättä, mitä kansainvälisissä sopimuksissa ja Euroopan unionin oikeudessa määrätään ja säädetään (rikosprosessilain 318 §:n 8 momentti).

Aina kun se on teknisesti mahdollista, laitosten, laboratorioden tai viranomaisten asiantuntijoita kuullaan puhelinneuvottelun avulla heidän omalta työpaikaltaan käsin (rikosprosessilain 317 §:n 1 momentti).

Videoneuvottelun tai muun etäviestintätekniiikan käyttöä koskevasta suostumuksesta ei säädetä rikosprosessioikeudessa, lukuun ottamatta tapauksia, joissa vastaajaa tai epäiltyä kuullaan 21. elokuuta annetulla lailla nro 88/2017 hyväksytyin rikosasioita koskevien eurooppalaisten tutkintamääräysten antamista, lähettämistä, tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevan oikeudellisen kehyksen mukaisesti (35 §:n 3 momentin a kohta).

Tuomioistuimen toimintakehystä ja järjestäytymistä koskevista säännöistä 26. elokuuta 2013 annetun lain nro 62/2013 82 B §:n 1, 2, 4, 5 ja 6 momentin mukaan vangit voivat todistaa missä tahansa tutkintamenettelyssä tai oikeudenkäynnissä siinä vankilassa, jossa heitä pidetään, riippumatta siitä, missä asiaa käsittelevä tuomioistuin sijaitsee. Vangit todistavat audiovisuaalisin keinoin tapahtuvan reaaliaikaisen viestinnän mahdollistavien teknisten laitteiden avulla, paitsi jos

1. heillä on kyseisessä menettelyssä vastaajan oikeudellinen ja menettelyllinen asema tai
2. kuuleminen tapahtuu tuomioisten täytäntöönpanosta vastaavan tuomioistuimen toimivaltaan kuuluvan menettelyn yhteydessä.

Kuulustelupäivänä vanki ilmoittautuu vankilan lainvalvojalle. Tästä eteenpäin kuulustelu tapahtuu ainoastaan

asiaa käsittelevän tuomarin tai yleisen syyttäjän ja puolustuksen asianajajien tai oikeusavustajien läsnäollessa. Vanki voi halutessaan pyytää oikeudellisen edustajan avustamaan häntä henkilökohtaisesti kuulustelun aikana.

Vastaajaa tai epäiltyä voidaan kuulustella videoneuvottelun avulla ainoastaan 21. elokuuta annetulla lailla nro 88/2017 hyväksytyin rikosasioita koskevien eurooppalaisten tutkintamääräysten antamista, lähettämistä, tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevan oikeudellisen kehyksen mukaisesti (35 §:n 2 momentti).

Vammaisten henkilöiden osalta 93 §:n 1 momentissa määrätään, että kun kuuron, mykän tai kuulovammaisen henkilön on annettava lausuntonsa seuraavalla tavalla:

1. Kuurolle tai kuulovammaiselle nimitetään asianmukainen tulkki, joka viestii viittomakielen, huulilta lukemisen tai kirjallisen ilmaisun välityksellä henkilön tilanteeseen parhaiten soveltuvalla tavalla.
2. Mykälle, olettaen, että hän osaa kirjoittaa, esitetään kysymykset suullisesti ja hän voi vastata niihin kirjallisesti. Muussa tapauksessa tai pyydettyessä nimitetään asianmukainen tulkki.

Jos vastaaja on alaikäinen, hänellä on prosessuaalinen oikeus saada mukaansa menettelyyn vanhempainvastuunkantajat, laillinen edustaja tai tosiasiallinen huoltaja tai, jos edellä mainittuihin ei saada yhteyttä tai jos heidän etuihinsa tai tapauksen tarpeisiin perustuvat erityiset olosuhteet sitä edellyttävät, kyseisen alaikäisen nimeämä ja toimivaltaisen oikeusviranomaisen hyväksymä muu henkilö (rikosprosessilain 61 §:n 1 momentin i kohta).

Jos alaikäinen ei ole nimennyt muuta henkilöä saattajakseen tai jos toimivaltainen oikeusviranomainen ei hyväksy alaikäisen nimeämää henkilöä, toimivaltainen oikeusviranomainen nimittää samaa tarkoitusta varten asiantuntijan hoitamaan saattajan tehtävää (61 §:n 4 momentti).

Portugalin lainsäädännössä säädetään suullisen käsittelyn tai kuulustelun tallentamisesta eri prosessuaalisten aiheiden osalta ja eri prosessuaalisten vaiheiden aikana. Näin on esimerkiksi seuraavissa tapauksissa:

- Kun vastaajaa kuulustellaan ensimmäisen kerran tuomioistuimessa, kuulustelusta tehdään yleensä äänitallenne tai audiovisuaalinen tallenne. Muita keinoja voidaan käyttää vain silloin, kun äänitallennetta tai audiovisuaalista tallennetta ei ole mahdollista tehdä, mikä tulee mainita kuulemispöytäkirjassa (rikosprosessilain 141 §:n 7 momentti).
- Todistajien tai uhrien tietyissä olosuhteissa antamat lausunnot tai lausunnot tietyistä rikoksista tallennetaan tulevaa käyttöä varten (rikosprosessilain 271 §:n 6 momentti ja 364 §). Tällaisten lausuntojen tallentamisen tarkoituksena on, että uhri ei joudu kertaamaan asioita toistamiseen ja että näin vältetään uudelleen uhriksi joutumisen vaikutukset sekä estetään todisteiden mahdollinen katoaminen tai muuttaminen myöhemmin.

Kun oikeudenkäyntiasiakirjasta tehdään ääni- tai videotallenne rikosprosessilain nojalla, jäljennös siitä toimitetaan 48 tunnin kuluessa sitä pyytävälle osapuolelle (rikosprosessilain 101 §:n 4 momentti).

Kaikissa Portugalin oikeussaleissa on videoneuvottelulaitteet, joissa on kääntyvät kamerat ja jotka voidaan yhdistää etäyhteyden mahdollistaviin ohjelmistoihin. Portugalissa on mahdollista käyttää mitä tahansa etäviestintävälinettä, mutta saatavilla ei ole tietoa siitä, mitä välinettä käytetään eniten. Pandemian aikana käytettiin Webex-sovellusta, ja sitä käytetään edelleen yleisesti tällaisiin tarkoituksiin. Webex-sovellus voidaan integroida tuomioistuimissa käytössä oleviin videoneuvottelujärjestelmiin. Tuomioistuihin asennettuja videoneuvottelulaitteita koskevat tekniset vaatimukset löytyvät [täältä](#).

Istunnon järjestämiseen liittyvien käytännön näkökohtien osalta on otettava yhteyttä siihen tuomioistuimeen, joka vastaa asiasta, jossa istunto järjestetään. Yhteydenottoa koskien ei ole annettu erikseen sääntöjä.

Tunnistamisen ja vankien osalta viitataan edellä mainittuun lain nro 62/2013 82 B §:n 1, 2, 4, 5 ja 6 momenttiin. Epäiltyjen tai syytettyjen osalta viitataan edellä esitettyyn: Heitä ei ole sallittua kuulustella videoneuvottelun välityksellä, paitsi 21. elokuuta 2017 annetun lain nro 88/2017 35 §:n 2 momentissa kuvatussa tapauksessa.

Tehokkaan videoneuvotteluun osallistumisen ja vankien osalta viitataan edellä mainitun lain nro 62/2013 82 B §:n 1, 2, 4, 5 ja 6 momenttiin. Tällaisen osallistumisen varmistamiseksi ole olemassa erityisiä sääntöjä. Epäiltyjen tai syytettyjen osalta viitataan edellä esitettyyn: Heitä ei ole sallittua kuulustella videoneuvottelun välityksellä, paitsi 21. elokuuta annetun lain nro 88/2017 35 §:n 2 momentissa kuvatussa tapauksessa. Näin ollen sovelletaan 36 §:ssä vahvistettuja sääntöjä, jotka vastaavat direktiivin 2014/41/EU 24 artiklan 5 kohdassa

vahvistettuja sääntöjä.

Portugalin rikosprosessilain mukaan henkilön nimeäminen vastaajaksi edellyttää, että mahdollisuuksien mukaan oikeudenkäynnin aikana tai ilman aiheetonta viivytystä esitetään asiakirja, jossa yksilöidään asia ja puolustuksen oikeusavustaja, jos tällainen on nimitetty, sekä oikeusavustajan prosessuaaliset oikeudet ja velvollisuudet (58 §:n 5 momentti). Lain 61 §:ssä lueteltuihin oikeuksiin ja velvollisuuksiin kuuluu oikeus käännöksiin ja tulkkaukseen. Jos vastaaja ei osaa portugalia tai ei osaa sitä sujuvasti eikä kyseinen asiakirja ole saatavilla kielellä, jota hän ymmärtää, tiedot toimitetaan hänelle suullisesti, tarvittaessa tulkin avustuksella, riippumatta siitä, että syytetylle annetaan myöhemmin ilman aiheetonta viivytystä kirjallinen asiakirja kielellä, jota hän ymmärtää (58 §:n 6 momentti).

On myös huomattava, että sellaisen henkilön osallistuminen menettelyyn, joka ei osaa portugalia tai ei osaa sitä sujuvasti, edellyttää sopivan tulkin nimittämistä, vaikka menettelyä johtava yksikkö tai joku menettelyyn osallistujista hallitsisi käytetyn kielen. Tulkin nimittämisestä ei aiheudu kyseiselle henkilölle minkäänlaisia kuluja (92 §:n 1 momentti).

Asiakirjasta vastaava taho toimittaa kohtuullisessa ajassa vastaajalle, joka ei osaa portugalia tai ei osaa sitä sujuvasti, kirjallisen käännöksen ilmoituksista, jotka koskevat syytettä, tutkintapäätöstä, puolustusta, oikeudenkäynnin päivämäärää, tuomiota, pakkokeinojen soveltamista, omaisuuden takaamista ja siviilioikeudellisen vahingonkorvauskanteen nostamista, sekä muista ilmoituksista, joita taho pitää olennaisina puolustuksen kannalta (92 §:n 3 momentti).

Tulkkia koskee salassapitovelvollisuus, eikä hän saa paljastaa vastaajan ja tämän puolustusasianajan välisiä keskusteluja riippumatta siitä, missä menettelyn vaiheessa ne käydään. Keskustelujen paljastamisen katsotaan rikkovan salassapitovelvollisuutta (92 §:n 8 momentti).

Rikosasioita koskevien eurooppalaisten tutkintamääräysten antamista, lähettämistä, tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevan oikeudellisen kehyksen mukaisen videoneuvottelun yhteydessä lain nro 88/2017 mukaan täytäntöönpanovaltiossa kuultavaa henkilöä kuullaan tarvittaessa tulkin avustuksella (36 §:n 1 momentin d kohta). Oikeus tulkkaukseen taataan myös eurooppalaista pidätysmääräystä koskevassa lainsäädännössä (23. elokuuta 2003 annetun lain nro 65/2003 17 §:n 3 momentti).

Tulkin saatavuus taataan uhrille myös 4. syyskuuta 2015 annetulla uhrin asemaa koskevalla lailla nro 130/2015 (12 §), jolla vahvistetaan myös oikeus saada rikosilmoituksen kirjallinen vahvistus käännettynä, jos uhri ei ymmärrä portugalia (11 §:n 3 momentti), ja tilanteissa, joissa käytetään video- tai puhelinneuvottelua (23 §).

4. Siviili- ja kauppaoikeudellisiin menettelyihin liittyvät maksut

Aluksi on täsmennettävä, että 26. helmikuuta 2008 annetulla asetuksella 34/2008 hyväksytyn oikeudenkäyntikuluja koskevan asetuksen (Regulamento das Custas Processuais) 5 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu ilmaistaan laskentayksikköinä. Yhden laskentayksikön arvo on tällä hetkellä 102 euroa. Oikeudenkäyntimaksun suuruus määräytyy asian arvon tai monimutkaisuuden mukaan.

Menettelyt, joista säädetään asetuksessa (EY) N:o 1896/2006

Oikeudenkäyntikuluja koskevan asetuksen 7 §:n 4 momentin ja taulukon II A mukaisesti jäljempänä mainittuja määriä koskevista maksamismääräyshakemuksista peritään seuraavat oikeudenkäyntimaksut:

- enintään 5 000 euroa: 102 euroa (1 laskentayksikkö)
- 5 000–15 000 euroa: 204 euroa (2 laskentayksikköä)
- 15 000,01 euroa tai enemmän: 306 euroa (3 laskentayksikköä).

Suurempi maksu voidaan periä seuraavissa tapauksissa:

1. Erityisen monimutkaisissa tapauksissa tuomioistuin voi viime kädessä vahvistaa suuremman maksun oikeudenkäyntikuluja koskevan asetuksen taulukossa II vahvistetuissa rajoissa (asetuksen 7 §:n 7 momentti). Oikeudenkäyntimaksun kannalta Portugalin siviiliproessilaissa (530 §:n 7 momentti) pidetään erityisen monimutkaisina kanteita ja turvaamistoimimenettelyjä, jotka
 1. sisältävät liian monisanaisia perusteluja tai vaatimuksia

2. liittyvät hyvin erikoistuneisiin oikeudellisiin kysymyksiin tai erityisen teknisiin aiheisiin tai edellyttävät monia eri oikeudenalaja koskevien oikeudellisten kysymysten tarkastelua tai
 3. edellyttävät suuren todistajajoukon kuulemista, monimutkaisten todisteiden tutkimista tai lukuisia pitkäillisiä toimintavaiheita todisteiden esittämiseksi.
2. Jos oikeudenkäyntimaksuvelvollinen on kaupallinen yhtiö (oikeudenkäyntikuluja koskevan asetuksen 13 §:n 3 momentti), joka on toimittanut tuomioistuimeen, tuomioistuimen kirjaamoon tai asiointipisteeseen edeltävän vuoden aikana vähintään 200 hakemusta, jotka koskevat turvaamistoimia, kannetta tai vireillepanoa tai täytäntöönpanoa, oikeudenkäyntimaksu maksetaan kyseisen yrityksen vireille panemien eurooppalaisten maksamismääräyshakemusten osalta määrän ja taulukon II B mukaisesti:
- o enintään 5 000 euroa: 153 euroa (1,5 laskentayksikköä)
 - o 5 000–15 000 euroa: 306 euroa (3 laskentayksikköä)
 - o 15 000,01 euroa tai enemmän: 459 euroa (4,5 laskentayksikköä).

Jos vastaaja antaa vastineen asetuksen (EY) N:o 1896/2006 17 artiklan 1 kohdan mukaisesti ja menettely jatkuu, tästä jatketusta menettelystä kantajalta veloitettavan maksun määrästä vähennetään eurooppalaisessa maksamismääräysmenettelyssä veloitettu oikeudenkäyntimaksu (oikeudenkäyntikuluja koskevan asetuksen 7 §:n 6 momentti).

Menettelyt, joista säädetään asetuksessa (EY) N:o 861/2007

Oikeudenkäyntikuluja koskevan asetuksen 6 §:n 1 ja 5 momentin sekä taulukoiden I A ja I C mukaan oikeudenkäyntimaksun määrä on

- asioissa, joiden arvo on enintään 2 000 euroa: 102 euroa (1 laskentayksikkö)
- asioissa, joiden arvo on yli 2 000 euroa, mutta enintään 5 000 euroa: 204 euroa (2 laskentayksikköä).

Jos asia on erityisen monimutkainen, maksun määrä on

- asioissa, joiden arvo on enintään 2 000 euroa: 153 euroa (1,5 laskentayksikköä)
- asioissa, joiden arvo on yli 2 000 euroa, mutta enintään 5 000 euroa: 306 euroa (3 laskentayksikköä).

Jos vastavaatimus on asetuksen (EY) N:o 861/2007 5 artiklan 7 kohdan mukaisesti yli 5 000 euroa, asia ja vastakanne käsitellään kansallisen prosessioikeuden mukaisesti.

Portugalin kansallisen lainsäädännön mukaan vastakanteen nostaminen johtaa siten oikeudenkäyntimaksujen maksamiseen vain, jos se eroaa alkuperäisestä vaatimuksesta. Portugalin siviiliprosessilaissa vastavaatimusta ei pidetä erillisenä silloin, kun asianosaisen tarkoituksena on saada aikaan omaksi edukseen sama oikeudellinen vaikutus, johon kantaja pyrkii, tai kun asianosaisen tavoitteena on vain saada kuittaushyvityksiä (530 §:n 3 momentti). Jos vaatimukset eroavat toisistaan, niiden arvo lasketaan yhteen oikeudenkäyntimaksun laskemiseksi (siviiliprosessilain 299 §:n 2 momentti). Seuraavassa maksettavat oikeudenkäyntimaksut (taulukko I A):

- 2 000,01–8 000 euroa: 102 euroa
- 8 000,01–16 000 euroa: 153 euroa
- 16 000,01–24 000 euroa: 204 euroa
- 24 000,01–30 000 euroa: 255 euroa
- 30 000,01–40 000 euroa: 306 euroa
- 40 000,01–60 000 euroa: 357 euroa
- 60 000,01–80 000 euroa: 408 euroa
- 80 000,01–100 000 euroa: 459 euroa
- 100 000,01–150 000 euroa: 510 euroa
- 150 000,01–200 000 euroa: 612 euroa
- 200 000,01–250 000 euroa: 714 euroa
- 250 000,01–275 000 euroa: 816 euroa

Menettelyt, joista säädetään asetuksessa (EU) N:o 655/2014

Turvaamistoimimenettelyssä maksettava oikeudenkäyntimaksu määräytyy oikeudenkäyntikuluja koskevan asetuksen 7 §:n 1, 4 ja 7 momentin ja taulukon II mukaisesti asian arvon mukaan seuraavasti:

- enintään 300 000 euroa: 306 euroa (3 laskentayksikköä)
- vähintään 300 000,01 euroa: 816 euroa (8 laskentayksikköä).

Eriyisen monimutkaisissa turvaamistoimimennettelyissä (luokittelu esitetty edellä asetusta (EY) N:o 1896/2006 käsittelevässä kohdassa) oikeudenkäyntimaksu on 9 laskentayksikön (918 euroa) ja 20 laskentayksikön (2 040 euroa) välillä.

Edellä mainittuja määriä voidaan korottaa, jos esitetyt menettelyt ylittävät tietyn kynnsarvon vuodessa (ks. kohta 2 edellä koskien asetusta (EY) N:o 1896/2006). Tällöin kyseisten tapausten maksut määräytyvät seuraavasti: 3,5 laskentayksikköä (357 euroa), 9 laskentayksikköä (918 euroa) ja maksu 10 laskentayksikön (1 020 euroa) ja 22 laskentayksikön (2 244 euroa) välillä.

Menettelyt, joista säädetään asetuksessa (EY) N:o 805/2004

Asetuksessa säädetyn lomakkeen mukainen todistus perustuu lakiin, joten sen antamisesta ei pitäisi periä maksua. Päätöstitodistuksen kustannukset lasketaan laskentayksikön mukaan. Paperisen todistuksen antamisesta peritään seuraavat maksut:

1. enintään 50 sivua, kokonaisuudesta maksettava määrä on viidesosa 1 laskentayksiköstä (20,40 euroa)
2. jos sivuja on enemmän kuin 50, ensimmäisen kohdan määrää korotetaan yhdellä laskentayksikön kymmenesosalla (10,20 euroa) kutakin 25 sivua tai sivun osaa kohden.

Tunnustamista, täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista tai tunnustamisesta kieltäytymistä koskevat menettelyt, joista säädetään asetuksissa (EU) N:o 650/2012, (EU) N:o 1215/2012, (EU) N:o 606/2013, (EY) N:o 4/2009, (EU) 2016/1103, (EU) 2016/1104 ja (EU) 2019/1111

Oikeudenkäyntikuluja koskevassa asetuksessa ei säädetä maksun perimisestä näiden menettelyjen osalta. Tunnustamista koskevassa päätöksessä ei edellytetä kulujen maksamista.

Jos näissä menettelyissä annettuun tuomioon haetaan muutosta, oikeudenkäyntimaksu maksetaan asian arvon ja taulukon I B (oikeudenkäyntikuluja koskevan asetuksen 6 § ja 7 §:n 2 momentti) perusteella seuraavasti:

- 2 000 euroon saakka: 51 euroa
- 2 000,01–8 000 euroa: 102 euroa
- 8 000,01–16 000 euroa: 153 euroa
- 16 000,01–24 000 euroa: 204 euroa
- 24 000,01–30 000 euroa: 255 euroa
- 30 000,01–40 000 euroa: 306 euroa
- 40 000,01–60 000 euroa: 357 euroa
- 60 000,01–80 000 euroa: 408 euroa
- 80 000,01–100 000 euroa: 459 euroa
- 100 000,01–150 000 euroa: 510 euroa
- 150 000,01–200 000 euroa: 612 euroa
- 200 000,01–250 000 euroa: 714 euroa
- 250 000,01–275 000 euroa: 816 euroa

Yli 275 000 euron suuruisten summien osalta oikeudenkäyntimaksua korotetaan lopulta 1,5 laskentayksiköllä (153 euroa) jokaista 25 000,00 euron suuruista summaa tai sen osaa kohden.

Menettelyt, jotka liittyvät asetuksessa (EY) N:o 4/2009 säädettyjen otteiden, asetuksessa (EU) N:o 650/2012 säädetyn eurooppalaisen perintötodistuksen ja todistusten, asetuksessa (EU) N:o 1215/2012 säädettyjen todistusten, asetuksessa (EU) N:o 606/2013 säädettyjen todistusten, asetuksessa (EU) 2016/1103, säädettyjen todistusten, asetuksessa (EU) 2016/1104 säädettyjen todistusten ja asetuksessa (EU) 2019/1111 säädettyjen todistusten myöntämiseen, oikaisemiseen ja peruuttamiseen

Asetuksissa säädetyn lomakkeen mukainen todistus perustuu lakiin, minkä vuoksi todistuksen antamisesta ei pitäisi periä maksua, kun todistusta haetaan tuomioistuimessa.

Tuomioistuinten antaman päätöksen todistuksen kustannukset lasketaan laskentayksiköiden perusteella. Paperitodistuksen antamisesta perittävät maksut vahvistetaan oikeudenkäyntikuluja koskevan asetuksen 9 §:n 3 momentin mukaisesti seuraavasti:

1. enintään 50 sivua, kokonaisuudesta maksettava määrä on viidesosa 1 laskentayksiköstä (20,40 euroa)
2. jos sivuja on enemmän kuin 50, ensimmäisen kohdan määrää korotetaan yhdellä laskentayksikön kymmenesosalla (10,20 euroa) kutakin 25 sivua tai sivun osaa kohden.

Asetuksen (EU) 2015/848 53 artiklaan perustuva ulkomaisen velkojan ilmoitus saatavista maksukyvyttömyysmenettelyissä

Saatavien ilmoittaminen ei edellytä kulujen maksamista.

Viestintä luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden taikka näiden edustajien sekä asetuksessa (EY) N:o 4/2009 ja asetuksessa (EU) 2019/1111 tarkoitettujen keskusviranomaisten tai direktiivin 2003/8/EY IV luvussa tarkoitettujen toimivaltaisten viranomaisten välillä

5. Sähköiset maksutavat

Eurooppalaisesta maksamismääräyksestä perittävät oikeudenkäyntimaksut maksetaan pankkisiirrolla. On hyvä odottaa tuomioistuimen ilmoitusta ennen maksun suorittamista. Tätä varten on suositeltavaa, että kantaja tai hänen edustajansa antaa tuomioistuimelle sähköpostiosoitteensa. Tuomioistuimen kirjaamo lähettää viitenumeron (joka koostuu 12 numerosta ja alkaa 70:llä). Viitenumero on merkittävä tilisiirron viestikenttään yhdessä tuomioistuimen asianumeron kanssa, jotta maksu voidaan yhdistää asiaan. Tuomioistuimelle olisi toimitettava todiste maksun suorittamisesta.

Jos kantaja päättää suorittaa maksun ennen asian vireillepanoa tuomioistuimessa eli odottamatta tuomioistuimen vireillepanoilmoitusta, maksutiedot ovat seuraavat (tuomioistuimelle on toimitettava todiste maksun suorittamisesta):

Tilinhaltija: *Instituto de Gestão Financeira e Equipamentos da Justiça, I.P.* (oikeuslaitoksen varainhoito- ja infrastruktuurivirasto)

Verotunnistenumero (NIF): 510 361 242

Tilinumero: 1120014160

Pankkitunniste: 078101120112001416052

IBAN: PT50078101120112001416052

Pankin nimi: Agência de Gestão da Tesouraria e da Dívida Pública - IGCP, E.P.E.

BIC SWIFT (maksupalveluntarjoajan tunnistekoodi): IGCPPTPL

6. Ilmoitus hajautetun tietojärjestelmän varhaisesta käyttöönotosta

Ei ole vielä mahdollista ennakoita, voidaanko hajautettu tietojärjestelmä ottaa käyttöön aikaisemmin kuin asetuksessa edellytetään.

7. Ilmoitus videoneuvottelujen varhaisesta käyttöönotosta siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa

Kyllä, 5 artiklaa voidaan soveltaa aikaisemmin kuin asetuksessa edellytetään.

8. Ilmoitus videoneuvottelujen varhaisesta käyttöönotosta rikosasioissa

Kyllä, 6 artiklaa voidaan soveltaa aikaisemmin kuin asetuksessa edellytetään.

■ Päivitetty viimeksi: 16/04/2026

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.